

Kuklay Antal és Telenkó Miklós egy soron való jelölése a Magyar Örökség Díj szervezőinek zsenialitását tükrözi. Két különböző életút, mégis mindketten a hemingway-i gondolat tanújelei, miszerint: "Az embert el lehet „pusztítani”, de legyőzni soha!"

Kuklayt a külső erőszak akarja béklyók közé szorítani, Telenkót a betegség, az izmok bénulása. A bennük élő heroikus, hegyeket mozgató hit nem adta meg magát. A két életút igazolta, hogy a lelegehetlenebb régiókban is csodákat lehet tenni.

Kuklay Antal laudációja, a „Magyar Örökség díj” adományozása alkalmával

Miskolc irányában az autópályát elhagyva, az ónodi réven átkelve Köröm község sivár lakóházai közül kimagaslik egy csodálatosan szépen felújított barokk épület, a pálosok egykori fogadója, a mai római katolikus plébánia épülete.

Kuklay Antalnak a zseniális teológusnak, gondolkodónak, könyvtárosnak, művészet-történésznek, az érzékeny lelkületű Pilinszky szakértőnek köszönheti az épület a fennmaradását. Ugyancsak Antal atyának köszönhető, az innen nem messze kialakított Rákóczi emlék park, az Ónodi Országgyűlés emlékére.

A plébánia épület úgy emelkedik ki, a sivár, romos, épületek közül, mint Antal atya személye, az itt élő szellemileg, lelkileg tönkretett, rendszerek és rendszerváltások által meggyötört és megnyomorított lelkek közül. Világító torony, aki a börtönévek és hosszú mellőzöttségek ellenére feltudta emelni ezeknek a szegény embereknek a tekintetét az égre, mint barokk katedrálisok égbe nyíló mennyezetfreskói, hogy utat mutasson és jövőt hirdessen az itt élőknek olyan időszakban is, amikor a szocializmus éveiben az egyház és egyháziak csak megtűrték voltak hazánkban.

Mindezek után anakronizmus Tóni atya személyét Váci Mihály nevével kapcsolatba hozni, de pont váci sorai mondanak valamit a korról, ahol a száműzetésben élő lelkész az egyetemes ember szeretetből akkor is jelesre vizsgázott.

*Az elnyomatás „évei sem nyújtottak kevesebbet,
csak mi fiai, voltunk kevesebbek:
- bős nagyravágók: - lesve a csodákat:
nem tettük azt, amiből csoda válhat.”*

Kuklay Antal „megtanult” csendes hú forradalomban élni

*Szeretni, hinni a világot;
Tenni valamit, mivel besugárzod;
Melegíteni: - telet a gyertya lángja,
szelídíteni:- aszályt a szik virága;
Rázni a világot:- szellő az erdőt;
Lázadni – úgy, hogy magadat naponta
Feláldozod, ha mégoly kis dologra;...*

Mindig megtalálta az utat, az értékek őrzésére és felmutatására.

A Kondíció Humána Alapítványon keresztül, a szellemi fogyatékosok emelésével, a régióban kallódó kincseknek a Sárospataki Egyházi Gyűjteménybe való egybegyűjtéssel, a Körömi Életminőség Alapítványnak segítségével, hogy szocializálja és emelje a cigányságot.

Óvodát épített. Az Ottó házban éveken keresztül a cigány gyerekeknek napközit szervezett, bevonva magyar asszonyokat, miskolci fiatalokat, budapesti művészeket a nevelő munkába. A

Folis Selecta periodika (Most jön ki nyomdából az 50. szám) és a Bölcsesség Hajléka rendezvénysorozatai olyan minőséget hoztak Köröm község falai közé, mellyel bizonyította, hogy a világ háta mögötti helyen is lehet egy népet, nem középiskolás fokon tanítani.

Iskola és templom. Két intézmény melyre mindig különösen figyelt! Templomot épít Kiscsécsen, Kesznyétenben és Sajóhídvégen.

*Széjjel szóródni – eső a homokra –
Sivatagnyi reménytelen dologra,
S ha nyár se lesz tőled – s a táj se lesz zöldebb:
- kutakká gyűjt a mély: - soká isznak belőled!”*

Legyen igazolás minderre Barnás Ágnes levélrészlete, melyet idén júniusban fogalmazott meg. Egy régi táborra emlékezett, melyet fogyatékkal élők számára szerveztek.

„Az első reggel kint ültünk a kertben, reggelizünk a nagy asztalnál. Zsíros kenyeret ettünk és a műanyagkancsókból öntött teát ittunk. A gyerekek még nem tudták, mi fog történni velük – féltek – némelyik szájából csurgott a nyál, kezükben szétmállott kenyér – zsíros kezükkel nyúltak hozzá mindenhez és mindenkihez. Az asztalon kifolyt a tea, ragadt minden – volt akit úgy kellett etetni, s volt aki szomjas maradt, ha nem itattuk meg – itatás közben pedig folyt a cukros lé az asztalra, a gyerekek arcára, hasára, le a földre. Minden egy nagy „kulimász” volt – volt aki ott az asztalnál bepisilt – volt akinek folyt az orra – de hát mi így éltünk -, számtalan helyen ezekért a dolgokért nem fogadtak be minket – vagy ha befogadtak, akkor elküldtek bennünket.

Így reggelizünk, mikor nyílt a kapu és mise után belépett Tóni atya. Én arra gondoltam, hogy bemegy a plébániára, ahol szép terített asztal várja a reggelivel, hisz ez így természetes.

A mai napig nem felejttem. Antal Atya mind ezt látva leült közénk és csak ennyit mondott. Ágnes kérek egy kenyeret! És ott evett velünk. Sohasem felejttem el ezt a jelenetet.

Telenkó Miklós méltatása

Telenkó Miklós 1961. április 12-én született Sátoraljaújhelyben, ötgyemeges görög katolikus papcsalád második gyermekeként. Gyermekkorát Filkeháza, Baskó, és Abaújszántó parókiáin töltötte. Életének meghatározó élménye a zempléni, abaúji táj, falu és az abban élő emberek életének ismerete. A közösség önfeláldozó és alakító szolgálatának példáját a szülői házból hozta magával.

A nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola elvégzése után 1991-ben szentelték pappá.

Feleségével, Dr. Szabó Irénnel együtt 1993 óta laknak Sárospatakon.

Telenkó Miklós már teológushallgatóként kitűnt gyermekek és az ifjúság körében végzett közösség-szervező munkájával. Felszentelése előtt szolgált Budapesten és Hajdúdorogon. Az 1980-as években, amikor az Állami Egyházügyi Hivatal még tiltotta az engedély nélküli gyülekezést és egyházi közösségi programok szervezését, barátaival együtt Hejcén elindították a Keresztény Összejövetel Zemplén – KÖZ nevű rendezvényt. A baráti kirándulásnak álcázott találkozó 1990-re több mint ötszáz fős ifjúsági rendezvénné nőtt, és 1993-tól 2012-ig Sárospatak központtal minden évben megrendezésre került.

Telenkó Miklósnak Dr. Szarka János parókussal végzett közös munkája eredményeként Sárospatak Kispatak városrészén 1997-ben megépült az első közintézmény, a Kispataki

Kápolna és Közösségi Ház. A régi AFIT roncstelepének helyén a város egyik legszebb parkját és pihenőkertjét alakították ki, amely 2001-ben elnyerte a „Sárospatak legszebb közintézményi kertje” díjat. 2000-ben a millennium évében saját tervei alapján felépíttette a kispataki haranglábat a máriapócsi könnyező Istenszülő freskó másolatával. Boldog Romzsa Tódor sárospataki tiszteletének terjesztője, 2011-ben az ő aktivitásának köszönhetően jön létre a kispataki Romzsa Tódor emlékhely, a város legújabb szakrális művészi alkotása.

A kápolnához kapcsolódóan önálló közösséget szervezett, hétvégi ifjúsági csoportot indított. Nehéz sorsú, csellengő fiatalok segítésére Csibészklubot hozott létre.

Telenkó Miklós kezdte elsőként a városban a cigány gyermekekkel való rendszeres foglalkozást. A Cigány Kisebbségi Önkormányzattal közösen éveken keresztül szervezett zarándoklatot szeptember 14-én Máriapócsra a cigánybúcsúra.

Az 1990-es évek nehéz változásai közepette elszegényedő vagy munkanélkülivé váló emberek megsegítésére rendszeres adománygyűjtést szervezett. Ifjúsági csoportjával minden évben bekapcsolódik a Máltai Szeretetszolgálat ajándékkosár akciójába. Tagja a városi szociális kerekasztalnak, kezdeményezője a sárospataki téli hajléktalan ellátást éveken keresztül megoldó hajléktalannaptár rendszerének, amely a sárospataki történelmi egyházak és civil szervezetek felajánlásait fogja össze. Miklós atyának köszönhetően a kispataki parókia olyan helye lett a városnak, ahová naponta becsengetnek ennivalóért, ruháért vagy lelki tanácsért. 20 éve a város kedvelt, bensőséges ünnepe az általa szervezett Élő Betlehem.

Az ő támogatásának köszönhetően a Görögkatolikus Közösségi Házban kezdte meg működését a sárospataki Diabétesz Klub, otthont adott a Siketek és Nagyothallók helyi egyesülete valamint a Mozgáskorlátozottak Sárospataki Egyesülete rendezvényeinek. Alapítója volt a Sárospataki Polgári Körnek. A Zemplén Televízió által sugárzott Felnőtt mesék sorozata a legnézettebb műsorok egyike volt. Véleményével máig segíti és formálja szűkebb környezetét és a város közéletét.

Köszönöm, hogy meghallhattak.

Hofher József SJ